

Hírek, események

News, events

A Tudományos Világforumot útjára indító első Tudományos Világkonferencia 20. évfordulóját ünnepelték 2019. november 20-a és 23-a között Budapesten. Az MTA (Magyar Tudományos Akadémia), az ENSZ (Egyesült Nemzetek Szervezete) Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete, a Nemzetközi Tudományos Tanács, az Amerikai Tudományfejlesztési Társaság, a Világtudományi Akadémia, az Európai Akadémiák Tudományos Tanácsadó Testülete, a világ tudományos akadémiáit képviselő szervezet, az ún. Akadémiák Közötti Partnerség, valamint a Fiatalok Világakadémiája aktív szerepvállalásával megvalósított rendezvényre több mint 1 000 résztvevő, köztük több mint 150 előadó érkezett a világ 120 országából. A programsorozatot *Áder János* köztársasági elnök és *Lovász László*, az MTA elnöke nyitotta meg a Művészetek Palotájában; az eseményen köszöntőt mondott *Shamila Nair-Bedouelle*, az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének főigazgató-helyettese, *Daya Reddy*, a Nemzetközi Tudományos Tanács elnöke, *Margaret A. Hamburg*, az Amerikai Tudományfejlesztési Társaság elnöke és *Bonginkosi E. Nzimande*, a 2021. évi világforumnak otthont adó Dél-afrikai Köztársaság felsőoktatási, tudományos és technológiai minisztere. A jelenlevőket üzenetben üdvözölte *António Guterres*, az ENSZ főtitkára.

A rendezvénysorozat keretében a tudósok és a tudáspolitikai döntéshozók hat plenáris, illetve csaknem harminc szekciós ülésen

vitattak meg a fenntartható fejlődéssel és a tudomány jövőjével, finanszírozásával kapcsolatos kérdéseket, valamint a tudomány előtt álló etikai kihívásokat. 2019. november 23-án, a Parlamentben tartott ünnepélyes plenáris ülésükön pedig egy zárónyilatkozatot fogadtak el, melyben olyan fontos célkitűzéseket fogalmaztak meg, mint a jóllét érdekében folytatott tudományos erőfeszítések támogatása, valamint elkötelezettség és felelősség az ENSZ fenntartható fejlődéssel kapcsolatos céljai iránt.

„A jövőformálás és a statisztika megújult szerepe a társadalom megismerésében” címmel tartott tudományos ülést az MTA IX. osztály SJTB (Statisztikai és Jövő-kutató Tudományos Bizottság) a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából 2019. november 21-én, az MTA Humán Tudományok Kutatóházában. *Sándorné Kriszt Évának*, az SJTB és a délelőtti ülés levezető elnökének nyitóbeszédét követően a következő előadások hangzottak el: 1. Az „eHealth Literacy” skála magyar változatának pszichometriai tulajdonságai (*Zrubka Zsombor*, a BCE [Budapesti Corvinus Egyetem] egyetemi tanársegédje); 2. Az ökonometria és a statisztikai modellezés felelőssége (*Hajdu Ottó*, az ELTE [Eötvös Loránd Tudományegyetem] egyetemi tanára); 3. Nagy adatállományok összegyűjtése, kezelése és vizualizálása vállalati, sport és térgazdasági példákkal (*Kehl Dániel*, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi docense); 4. Kritikus elemek a világmodellekben és napjainkban (*Varga Beatrix*, a Miskolci Egyetem egyetemi

docense); 5. Statisztika a társadalomtudományban és a jövő formálásában – Történeti, módszertani és elméleti megjegyzések (*Kiss Endre*, az ELTE egyetemi tanára). Az ülés délutáni része *Hideg Évának*, az SJTB társelnökének, a BCE egyetemi tanárának levezető elnöklétével zajlott: 1. A korszerű előre tekintés és a szervezeti kultúra szinergiája (*Hideg Éva*); 2. A metaadat-elemzések és a kismintás adatfelvételek összekapcsolásának lehetőségei az adóelkerülések és az adócsalások feltárásában (*Ritzlné Kazimir Ildikó*, a Központi Statisztikai Hivatal vezető-tanácsosa); 3. A társadalomtudományok jövője és kihívásai a negyedik ipari forradalom időszakában (*Ligeti Zsombor*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem egyetemi docense); 4. A székesfehérvári vállalatok jövőorientáltsága a környezeti fenntarthatóság szempontjából (*Márton András*, a BCE PhD-hallgatója); 5. Feladata-e a jövőkutatásnak a jövőről formálódó elképzelések megkérdése? (*Tóth Attiláné*, a Wekerle Sándor Üzleti Főiskola főiskolai docense). Az ülés *Hideg Éva* zárszavával ért véget.

Az ESTP (European Statistical Training Programme – Európai Statisztikai Képzési Program) keretében a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) immár negyedik alkalommal rendezte meg az „Activity and product classifications: description, use and implementation – advanced course” (Tevékenységi és termékosztályozások: leírás, alkalmazás és megvalósítás – haladó kurzus) című tanfolyamot 2019. november 26-a és 29-e között, amelyre 12 országból 16 szakértő érkezett. A tanfolyam résztvevői számára *Salaczné Hardicsay Zsófia*, a KSH osztályozási szakértője mellett *Clotilde Masson*, az Insee (Francia Statisztikai Hivatal) osztályozási szakértője és *Hans Van Hooff*, a Holland Statisztikai Hivatal ny. vezető kutatója tartott elméleti előadásokat és gyakorlatokat.

„1989 és a rendszerváltás: a társadalmi cselekvés lehetőségei” címmel rendezett közös konferenciát a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Politológiai, valamint Statisztikai és Demográfiai Tanszéke, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézete, az MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, az ELTE Bölcsészettudományi Karának Új- és Jelenkori Magyar Történeti Tanszéke, az Eszterházy Károly Egyetem Történettudományi Doktori Iskolája, valamint az 1956-as Intézet Alapítvány 2019. november 28-a és 30-a között a Szegedi Tudományegyetemen. A rendezvényen, melyen a jelenkortörténeti és a politológiai kutatás, valamint a társadalomtudományok hazai műhelyei különböző tudományágak nézőpontjából értelmezték 1989 előzményeit és hatásait, a KSH Népeségtudományi Kutatóintézet munkatársai is részt vettek: *Monostori Judit* tudományos főmunkatárs a családszerkezet hosszú távú változásai-val kapcsolatos tévképzeteket és tényeket vetette össze, *Szabó Laura* tudományos munkatárs pedig „Termékenység és foglalkozási csoportok: leíró elemzés az 1940–1944, illetve az 1970–1974 között született nők körében” címmel tartott előadást.

A KSH a GOPA Tanácsadó cég felkérésére hét albán statisztikust fogadott 2019. december 2-án és 3-án „Agrárcenzus 2020” témában. A látogatás során a vendégek átfogó képet kaptak a 2020. évi Agrárcenzusról és az arra történő felkészülésről (különösen az adatgyűjtés jogszabályi háttéréről és módszertani változásairól, a kitöltendő kérdőívről, az adatgyűjtésre szolgáló új informatikai alkalmazásról, valamint az összeírással kapcsolatos kommunikációról), míg a magyar fél megismerte az albán statisztikai hivatal agrárösszeírási gyakorlatát és jövőbeli fejlesztési célkitűzéseit.

Kilencedik alkalommal ült össze a Világgazdasági Tudományos Tanács 2019. december 12-én az MTA-n. A rendezvényen *Sass Magdolna*, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézetének tudományos főmunkatársa tartott előadást „Alternatív növekedési utak keresése a visegrádi országokban” címmel. Az ülés résztvevői arra a kérdésre kerestek választ, hogy az elmúlt három évtizedben miként változott a külföldi közvetlentőke-befektetések helyzete a visegrádi országokban.

Halálozás. Életének 70. évében elhunyt *Friss Péter*. A statisztikus pályafutása során 39 éven át dolgozott a KSH-ban: először a Pénzügystatisztikai főosztályon, majd 1999-től kilépéséig a Tájékoztatási főosztályon tevékenykedett. Közel 20 éven át töltött be osztályvezetői és főosztályvezető-helyettesi posztot. Kiemelkedő munkavégzését 1996-ben szakmai főtanácsadói címmel ismerték el. 1996-ban és 2000-ben elnöki dícséretben részesült; 1997-ben Fényes Elek-émlékérmét, 2002-ben „a KSH Szolgálatáért” dombornyomású aranygyűrűt kapott. Friss Péter a *Statisztikai Szemlét* számos írásával megtisztelte.

A Nemzetközi Statisztikai Intézet (International Statistical Institute – ISI) fontosabb konferenciaajánlatai

(A teljes ajánlatlista megtalálható a <http://isi.cbs.nl/calendar.htm> honlapon.)

Genf, Svájc. 2020. április 15–17.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának adatedítelési műhelykonferenciája. (*UNECE [United Nations Economic Commission for Europe] Workshop on Statistical Data Editing.*)

E-mail: choii@un.org

Honlap: reg.unog.ch

Gainesville, Egyesült Államok. 2020. április 26–28.

Konferencia a statisztikai módszerek alkalmazásáról a mezőgazdaságban és a természetes erőforrások hasznosításában. (*Conference on Applied Statistics in Agriculture and Natural Resources.*)

E-mail: bcherichel@ufl.edu

Honlap: conference.ifas.ufl.edu/applied-stats

Bécs, Ausztria. 2020. május 6–8.

8. Nemzetközi konferencia az R hivatalos statisztikai használatáról. (*8th International Conference “Use of R in Official Statistics”.*)

E-mail: uros2020@statistik.gv.at

Honlap: www.urosconf.org

Livingstone, Zambia. 2020. május 19–21.

„Jobb életek 2030: az adatokban rejlő erő mozgósítása Afrika és a világ számára” konferencia a Hivatalos Statisztika Nemzetközi Társasága, a Nemzetközi Statisztikai Intézet és a Zambiai Központi Statisztikai Hivatal szervezésében. (*“Better Lives 2030: mobilising the power of data for Africa and the world” Conference organised by the International Association for Official Statistics, International Statistical Institute and Republic of Zambia Central Statistical Office.*)

E-mail: zambiastats2020@gmail.com